

Plattformvogn TI type 1

Trykkluftbremset

Forbildet

205 tyske G-vogner med 4,50 meter akselavstand ble ombygget til plattformvogner med nedfellbare jernlemmer ved Vst. Kvaleberg i årene 1959-62. Dette var tidligere eldre tyske G-vogner med flatt tak hvor man gjenbrakte den gamle understillingen. De fikk litra TI type 1 og nr. i serien fra 38400. Etter at den ledige serien fram til 38599 var oppbrukt fikk de fem siste vognene nr. 38395 – 38399. Omtrent en fjerdedel av vognene var ubremset.

Senere fikk vognene internasjonal litra Omm og nr. i serien fra 365 0000. De siste trafikkvognene ble utrangert i 1982. i første halvdel av 70-årene ble mange vogner tatt i bruk internt, spesielt for svilletransport. Det finnes ingen bevarte vogner.

(kilde PS 63, Tyske godsvogner i Norge.)

Tl type 1 med nedlagte lemmer og trykkluftbremses. Vognen er feilmerket med enkelt hjørnemerke, det skal være dobbelt.

Tl type 1, ubremset vogn med trykkluftledning (enkelt hjørnemerke)

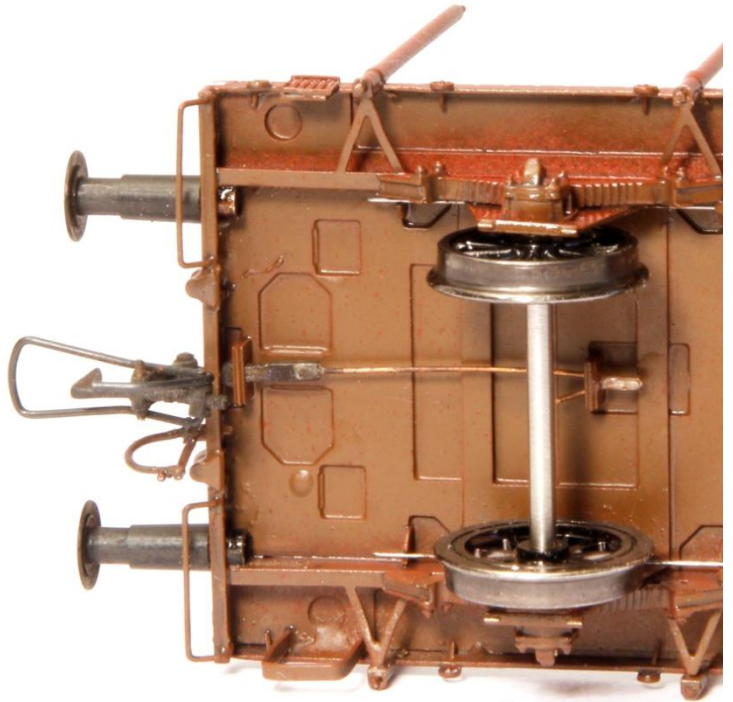
Vognrammen

1. Ta ut bunnplaten (U1). Ta ut de små platene med stolpeholdere og vognseddel holdere. Hvis man ønsker fjærende hjulgang må konsollene for fjærene knekkes opp.

Festene for trådkobling eller OBK knekkes opp hvis man ønsker å bruke det. Bildet viser innfesting av OBK-kobbel.

2. Ta ut, riss og knekk opp rammesidene (U2) og fest disse med vri-tappene. Ikke vri mye, det kan deformere rammesidene. Ikke lodd rammesidene U1 ennå. Vent til både spennstag og aksegafler er på plass!

3. Rammen er forsterket med spennstag, (U3) på undersiden. Disse er ikke like, den ene siden har to festetapper og den andre tre. Legg sammen to slik at de blir doble. Det er hull i bunnplaten som passer inn i.
4. Understellet kan bygges med faste eller fjærende aksler. Det enkleste er faste aksler, mens fjærende aksler i gjør tillegg til å fjære også at vognen ruller mye stillere. Faste aksler (U4) Fjærende aksler (U5a). Knekk geidene U4 eller U5a, samt bremsene. Vær forsiktig med bremsene under arbeidet videre.

Faste aksler

Nederst på geiden er det en knekkeanvisning slik at den nederste delen skal bøyes rundt. Her skal knekkanvisningen være utvendig slik at beslaget ligger på utsiden av geiden. Knekk opp geider, monter på plass og fest med vri-tappene. Lodd de deretter fast.

Fjærende aksler.

Lodd fast forsterkingsringer (U5c) til aksselføringene (U5b). Ringene skal loddet inn i det etsede sporet. Bøy den midterste fliken på (U5a) litt bakover og lodd fast en 20mm lang 0,25 mm gitarstreng som fjær i sporet mellom flikene. Ringen skal vende inn mot akselen og delen skal være flat ut mot geiden. Bruk en kon fres til minibor (Dremel 118) og åpne opp hullet slik at det blir konisk. Hjulakselen skal sette seg godt i hullet. Om hjulene ruller tregt ved prøvemontering så er det sannsynligvis ikke frest godt nok ut. Fil vekk eventuelle tinnrester på baksiden så den glir lett mot geiden.

Gitarstrengen/fjæren skal ligge i fjærfestet i vognbunnen. Test og sjekk at vognen ruller godt. Ta av hjulene og aksselføringene (U5b) igjen til vognen er ferdig og monter dem til slutt. De må også demonteres for lakkering av vognen. Husk å vaske de godt så ståltråden ikke ruster før de legges bort, ha gjerne på litt olje.

5. Monter plateskiltene (V6) og omstiller for brems (U8)
6. Nå skal alle tappene på toppen av vognunderstellet klippes av og det files flatt slik at vognkassen (V1) vil kunne ligge tett på. Sett understellet til side så lenge.

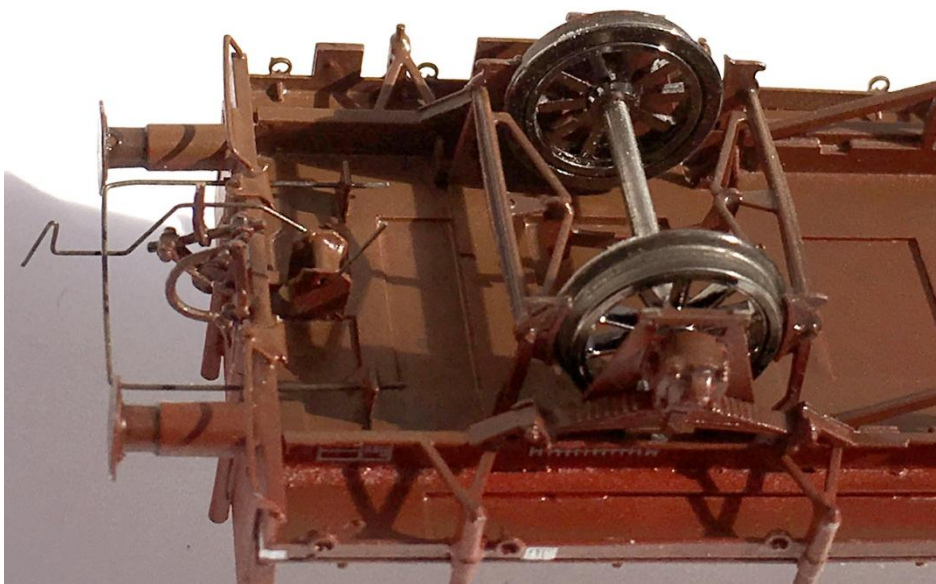
Vognkassen

1. Ta ut vogngulvet (V1).
2. Bor opp hullene til gripehåndtak under bufferne med 0,4mm bor, og hullene for bremseslanger med 0,8mm bor. Gripestenger lages av 0,3mm nysølvtråd
3. Vognkassen skal knekkes ned slik at den danner plankegulvet samt begge sider, og endebjelkene. Dette er kanskje den mest utfordrende delen å knekke på denne vognen.
4. Riss opp undersiden av bufferbjelkene og overgangen mellom denne og gulvet, samt langs siden. Begynn med å knekke opp sidene, vær nøye her så de blir rette og jamne. Knekk opp bufferbjelken.
5. Nå skal understellet monteres sammen med vogngulvet. Vær nøye slik at de passer sammen. Fil eventuelt bort ujevnheter. Sett inn understellet, og knekk undersiden av bufferbjelken over slik at den låser overdel og underdel sammen. På bufferbjelken er det to konsoller i hver ende som skal knekkes tilbake 180⁰ og danne nedre feste for stakene på enden. **Vær forsiktig med disse.**
Knekk opp undersiden av den andre bufferbjelken slik at vognrammen låses fast. Lodd fast. Sjekk nøye at endene er rette.

Nå er det viktig med god varme for å lodde delene sammen. Punktlodd mange steder i utsparingene på bunnplaten U2 med rikelig med tinn og loddevann. Man kan med fordel anvende en gassbrenner for å få tinn til å flyte fint ut. En rimelig en kan fås på Clas Ohlson, varenummer 30-8274. Bare pass på å varme jevnt, ellers kan platene bulke seg. Men vær forsiktig med varme på geider, samt stolpefestene, for blir de glødet blir messingen myk.
Monter akselboksene.

6. Bor om nødvendig opp hullene til ringene for feste av presenninger (V2) langs vognsiden med 0,4 mm bor. Bøy tappene på de 90 grader fra ringen og tre de inn i hullet og lodd fest fra baksiden. Ringene skal henge ned når de er montert. Det skal være åtte stykker per vognside.
7. Fraktseddelholderen (V3) skal monteres til venstre på vognsiden. Fortinn de før du fjerner dem fra platen. Riss og bøy fliken på over til et lite tak over holderen. Lodd de fast ved å holde dem i posisjon med en nål eller lignende, mens du varmer med loddebolten fra baksiden.

Bremser

Detalj som viser bremses og trådkobbel.

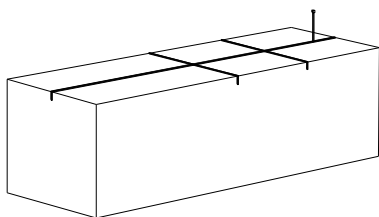
1. Monter en 20mm lang 0,5mm messingtråd mellom bremsene, og monter bremseskoene (U7) på utsiden.
2. Trekantstagene (U6a) skal ligge imellom bremseskoene med trekanten inn, og forbindes med staget (U6b) imellom disse.

Dette gjøres enklest ved å ta en bit med 1cm skumgummi midt på vognen og bruke to grillpinner som legges under bremsene. Trekantstaget (U6a) skyves nå inn mellom 0,5mm messingtråden og grillpinnene, og holdes fast. Sett på plass staget (U6b) imellom disse, tilpass og lodd fast.

Staker

1. Disse består av 1,0 mm messingrør. Til sammen 10 stk med lengde 25.8 mm, og 4 stk 13 mm til endene. Nederste delen av konsollene bøyes ut. Langs vognens øvre kant har hver stake et beslag (V4). Bøy i rett form rundt en av stakene. Tre en 0,5 mm messingtråd igjennom hullet nederst på konsollen, tre røret inn på denne og tilpass beslaget i hullene. Stakene loddnes fast. Tre rørstakene med en 0.5 mm messingtråd igjennom og lodd fast. Øverst på hver stake er det et øye for feste av kjetting for å sikre last (V5) loddnes. På tvers av vognen mellom stakene kan du evt. komplettere med kjetting.
2. Du kan lage en enkel sagejigg av en trekloss ca 2x2x6 cm. Lag et spor med baufil langs denne (ca 1 mm dypt), og sett en stift i enden. Merk 13 og 25,8mm og sag to snitt med en liten sag. ROCO's sag 10900 er fin til dette. Nå kan messingrøret legges i og det er enkelt å kappe like lange staker.

3. Monter buffere, bøy til gripehåndtak under bufferne og lodd de fast. Monter bremseslanger og koblingskrok.

Jernlemmer

Alle disse vognene ble levert med jernlemmer.

På endelemmen er det en svak markering for å knekke endelemmen på hjørnet, riss forsiktig, knekk hjørnet 90 grader og lodd. Lemmen settes inntil stakene og loddes fast til vognen. Monter deretter de ytre sidelemmene og den midtre til slutt. Hvis lemmene skal ligge nede monteres disse i motsatt rekkefølge.

Disse lemmene måtte nok tåle litt av hvert, og ble nok litt bulkete.

Monter stigtrinnene på vognhjørnet (U9) til slutt.

Da skal vognen være klar for rengjøring og maling

Maling og dekal

Vognene var godsvognrøde og med gulv av kreosotimpregnerte planker. Ved å spraye Tamyra TS-1 Red brown under og på sidene, og TS-33 Dull red på sider og inni samtidig får man en grei fargenyans på vognene.

De fikk litra TI type 1 og nr. i serien fra 38400. Etter at den ledige serien fram til 38599 var oppbrukt fikk de fem siste vognene nr. 38395 – 38399. Omtrent en fjerdedel av vognene var ubremset.

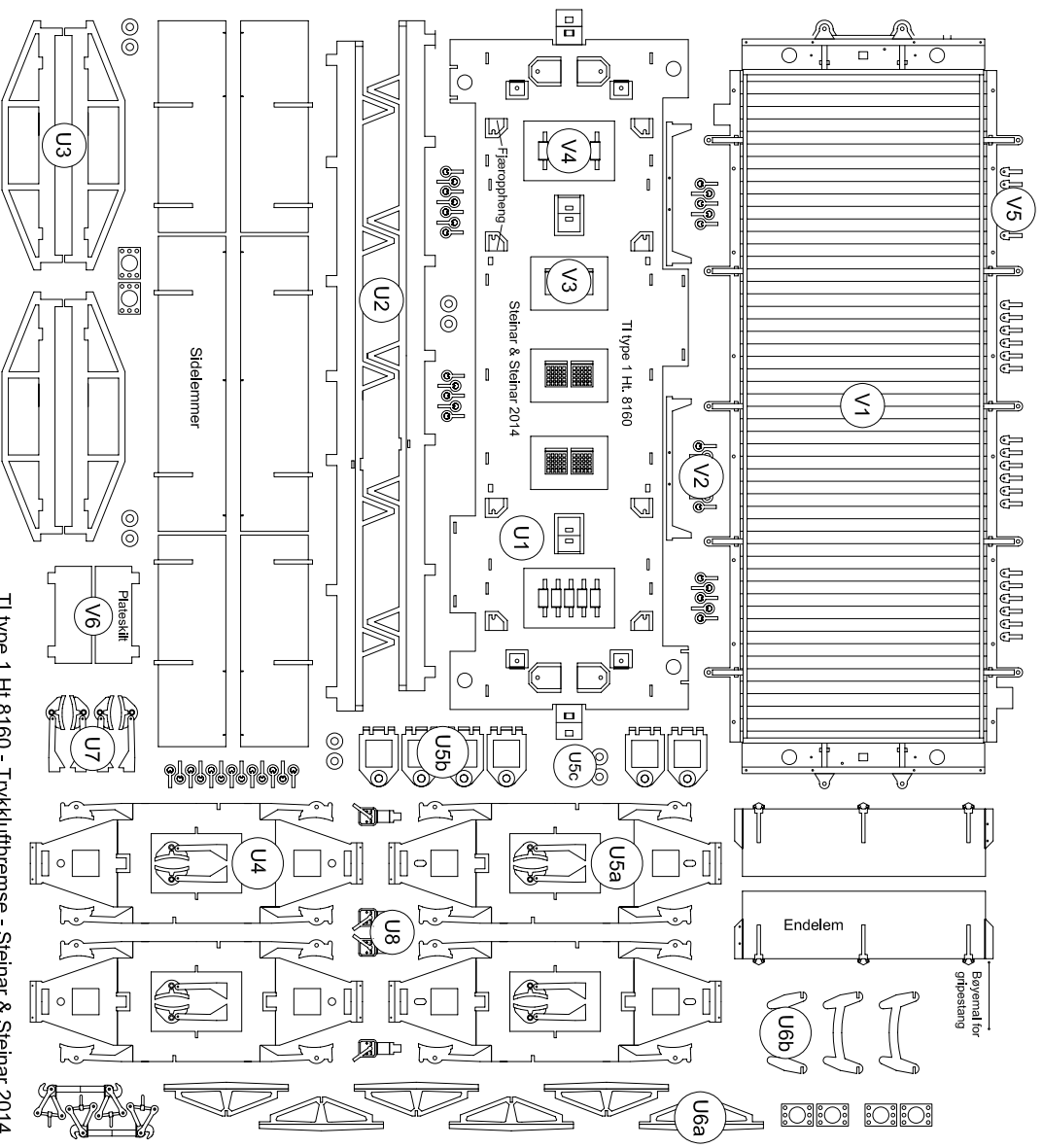
Samtlige vogner RIV-merket, og skal ha doble hjørnemerker som viser at det er en vogn med trykkluftbrems.

Følgende vognnummere er de som ikke hadde brems, og disse skal ikke brukes på trykkluftbremsede vogner:

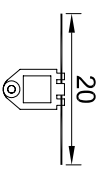
38400-404, 406,409, 415, 426, 433, 437, 439-441, 444-445, 449, 456, 459-461, 482-483,497-498, 500, 505, 509, 511, 520

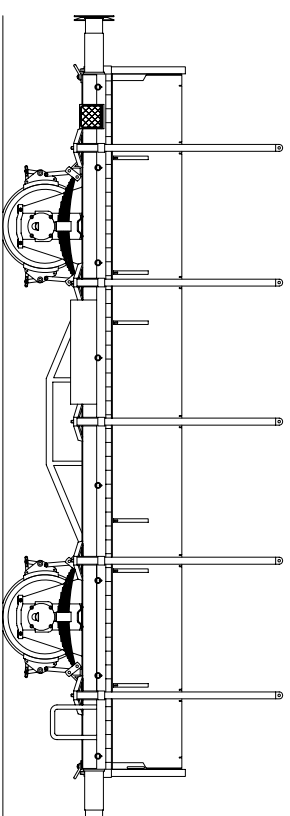
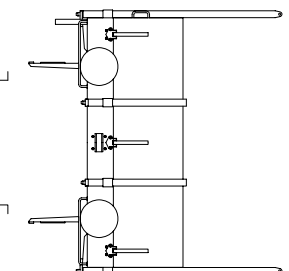
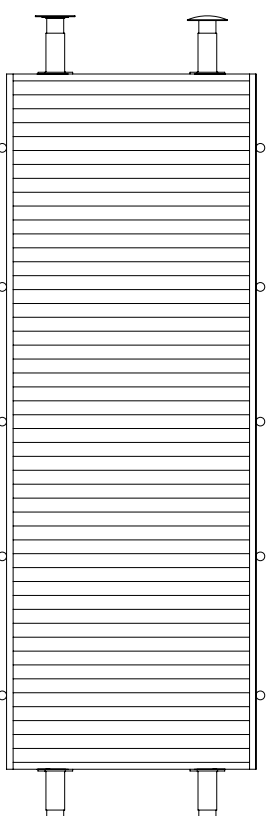
Steinar & Steinar byggeveiledning TL type 1

TI type 1 Ht 8160 - Trykkluftbremse - Steinar & Steinar 2014

Steinar & Steinar

Ombygde gamle tyske kassevogn

Antall vogn: 205 - Bremsset ugave

TI type 1 type 1

Steinar & Steinar
Asker 2015